



# basic education

Department:  
Basic Education  
**REPUBLIC OF SOUTH AFRICA**

**NASIONALE  
SENIOR SERTIFIKAAT**

**GRAAD 12**

**AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL V1**

**NOVEMBER 2010**

**MPUMALANGA**

**PUNTE: 120**

**TYD: 2½ uur**

**Hierdie vraestel bestaan uit 19 bladsye.**

**INSTRUKSIES EN INLIGTING**

1. Hierdie vraestel bestaan uit VIER afdelings.  

AFDELING A:	Kyk- en leesbegrip	VRAAG 1 – 3	(30)
AFDELING B:	Opsomming	VRAAG 4	(10)
AFDELING C:	Taal	VRAAG 5 – 8	(60)
AFDELING D:	Letterkunde	VRAAG 9 – 10	(20)
2. Lees ALLE instruksies baie goed.
3. Beantwoord AL die vrae.
4. Begin ELKE afdeling op 'n NUWE bladsy.
5. Trek 'n streep na elke afdeling.
6. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik word.
7. Laat 'n reël oop na elke antwoord.
8. Skenk veral baie aandag aan spelling en sinskonstruksie.
9. Skryf netjies en leesbaar.

**AFDELING A: KYK- EN LEESBEGRIP****VRAAG 1: INLIGTINGSTUK**

Lees die leesstuk hieronder en beantwoord die vrae.

**SIPHO NGWENYA**

1. Siphon Ngwenya is in Kimberley gebore. Hy is die seun van 'n gewone man wat in 'n diamantmyn werk. Hy speel die rol van Ajax in *Generations*, 'n sepie wat daaglik om 20:00 op SABC 1 uitgesaai word. Behalwe dat hy 'n akteur is, is hy ook 'n hip-hop-musikant en omroeper vir jeugprogramme op TV. Hy hou baie van krieket en sokker en wou graag 'n professionele krieket- of sokkerspeler gewees het.
2. Alhoewel Siphon 'n bekende figuur op TV is, het hy ook vrese. Min mense weet dat Siphon doodbang vir slange is. "Hulle is grillerig en giftig," sê hy. Alhoewel hy nog nie deur 'n slang gebyt is nie, sal hy nooit naby 'n slang kom nie.
3. Om weg te kom van sy besige dag, ontspan hy voor die televisie. Hy hou daarvan om na sport en aksiefilms te kyk. Hy kyk nie graag sepies nie, net soms kyk hy na *Isidingo*. Hy hou ook van lekker kos, veral Italiaanse kos. Sy gunstelingrestaurant is Giovanni's, want hy dink hulle maak die beste Italiaanse disse.
4. Hy hou baie van Mauritius as 'n vakansieplek. Dit is vir hom 'n heerlike plek om heen te gaan en uit die stad te kom. Hy sê: "Daar is net genoeg om te doen en niemand daar ken vir Ajax nie."

[Verwerk uit: *Beeld-Leefstyl*, 5 Mei 2010]

- 1.1 Waar is Siphon gebore? (1)
- 1.2 Wat is sy naam in *Generations*? (1)
- 1.3 Noem EEN ander werk wat hy doen, behalwe om akteur te wees. (1)

1.4 Voltooi die volgende sin deur die KORREKTE antwoord te kies.

Kimberley word ook die ... -stad genoem.

- A musiek
- B krieket
- C diamant
- D sokker

(1)

1.5 Voltooi die volgende sin deur die KORREKTE antwoord te kies.

Sipho sal nooit naby 'n slang kom nie, omdat hy ...

- A 'n bietjie bang vir slange is.
- B al deur 'n slang gebyt is.
- C doodbang vir slange is.
- D nagmerries oor slange kry.

(1)

1.6 1.6.1 Is die volgende stelling WAAR of ONWAAR?

Sipho hou van sepies.

(1)

1.6.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 1.6.1 hierbo deur 'n sinsdeel uit die stuk aan te haal.

(1)

1.7 Kies 'n item uit KOLOM B om by 'n stelling in KOLOM A te pas. Skryf slegs die letter (A – E) langs die vraagnommer (1.7.1 – 1.7.5) neer.

KOLOM A	KOLOM B
1.7.1 Sy vakansieplek	A sokker
1.7.2 Die plek waar hy eet	B TV kyk
1.7.3 So ontspan hy	C Giovanni's
1.7.4 Hy hou van die sportsoort	D Italiaanse kos
1.7.5 Sy beste dis	E Mauritius

(5 x 1) (5)

1.8 Dink jy dis maklik vir die seun van 'n gewone werker om bekend te word? Motiveer jou antwoord in EEN sin.

(1)

1.9 In die laaste sin sê Sipho: "... niemand daar ken vir Ajax nie."

Om watter TWEE redes dink jy dat dit vir hom lekker is dat hulle nie vir Ajax daar ken nie?

(2)

**[15]**

**VRAAG 2: KOMPETISIE**

Lees die teks hieronder en beantwoord die vrae.

- In die tydskrif *KUIER* verskyn die volgende kompetisie om 'n skoolbeurs te wen.

**WEN 'n SKOOLBEURS!**

**R10 000** vir leerders in graad 1 tot 7

**R12 000** vir leerders in graad 8 tot 12

- **Het jy finansiële hulp nodig?**
- **Presteer jy goed in al jou vakke?**

**Jy kan 'n skoolbeurs wen deur vir die *KUIER*-beurskompetisie in te skryf.**

**SKRYF SÓ IN:**

Om in te skryf, moet die leerder self vir *KUIER* 'n motiveringsbrief van 250 – 300 woorde instuur. Daarin moet verduidelik word waarom die leerder vir dié beurs kwalifiseer en dit nodig het. Die skrywer van die beste motiveringsbrief is die wenner.

Die volgende besonderhede moet ook in die brief verskyn:

- Die leerder se volle name, ouderdom en graad in 2011
- Die skool en skoolhoof se naam en kontakbesonderhede
- Waarvoor die geld gebruik sal word (byvoorbeeld skoolgeld, ens.) en hoekom die leerder verdien om hierdie geld te kry
- Ouers se kontakbesonderhede

**BELANGRIKE INLIGTING**

Die sluitingsdatum is 8 Januarie 2011 en *KUIER* sal dan 'n kortlys van finaliste opstel.

**STUUR INSKRYWINGS AAN:**

*KUIER*-beurskompetisie  
Heerengracht 1  
Kaapstad  
8000

OF

E-pos jou brief aan [kuier@kuierinstyl.co.za](mailto:kuier@kuierinstyl.co.za) duidelik gemerk as *KUIER*-beurskompetisie.

- *Vir meer inligting bel die KUIER-kantoonommer: 021 446 1009*

[Verwerk uit: *Kuier*, 3 Maart 2010]

- 2.1 Hoeveel geld kan 'n leerder in graad 8 –12 in hierdie kompetisie wen? (1)
- 2.2 Kies die KORREKTE woord uit dié wat tussen hakies gegee word.  
Die prysgeld vir 'n leerder in graad 1 – 7 is (meer/minder) as die prysgeld vir 'n leerder in graad 8 –12. (1)
- 2.3 Voltooi die volgende sin deur die KORREKTE antwoord te kies.  
Die mense wat vir die kompetisie kan inskryf, is leerders wat ...  
A die skool verlaat het.  
B in laer- en hoërskole is.  
C in Kaapstad woon.  
D swak presteer. (1)
- 2.4 Wat moet 'n leerder doen om vir die kompetisie in te skryf? (1)
- 2.5 Sal jy vir die kompetisie kwalifiseer indien jy jou aansoek op 9 Januarie 2011 instuur?  
Antwoord JA of NEE en motiveer jou antwoord. (1)
- 2.6 2.6.1 Is die volgende stelling WAAR of ONWAAR?  
Jy kan vir die kompetisie inskryf deur te sms. (1)  
2.6.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 2.6.1. (1)
- 2.7 Waar is Heerengracht geleë? (1)
- 2.8 Dink jy die foto van die seuntjie is gepas? Motiveer jou antwoord. (1)

**[9]**

**VRAAG 3: TV-GIDS**

Lees die TV-gids hieronder en beantwoord die vrae.

H = herhaling

OL = ouerleiding

<b>SABC 1</b>	<b>SABC 2</b>	<b>SABC 3</b>	<b>e.tv</b>
10:00 <i>Bakae</i>	08:30 <i>Parliament: A view from the House</i>	10:00 <i>Generations (H)</i>	10:00 <i>3rd Degree</i>
14:00 <i>Matric Uploaded</i>	14:14 <i>Judge Mathis</i>	15:00 <i>Krieket: ICC Twenty 20</i> Hoogtepunte	14:30 <i>Craz-e</i>
18:00 <i>The Bold and the Beautiful</i> Iemand probeer weer vir Rick doodmaak.	18:00 <i>La familia</i>	18:30 <i>Isidingo</i> Lolly gaan teen Rajesh se instruksie in. Sy publiseer haar eie storie oor die Barker-drama op die internet, maar dit pla nie vir Barker nie.	18:30 <i>Rhythm City (OL)</i> S'bu sukkel om te aanvaar dat Gail op hom verlief kan wees. Lu erken aan Victoria dat Miles haar enigste liefde sal bly.
19:30 <i>Nuus</i>	19:30 <i>Pasella</i>	19:30 <i>Krieket: ICC Twenty 20</i> Bangladesh teen Australië.	19:30 <i>Scandal! (OL)</i>
20:00 <i>Generations</i>	20:30 <i>Nuus</i>	23:00 <i>Nuus</i>	20:00 <i>AXN Action TV</i>

[Uit: *Beeld*, 5 Mei 2010]

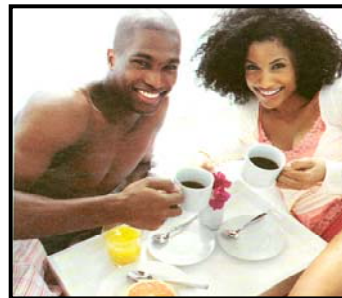
- 3.1 Na watter program sal jy kyk as jy meer oor matriekvakke wil leer? (1)
- 3.2 Op watter kanaal word *Generations* herhaal? (1)
- 3.3 Kies die KORREKTE woord uit dié wat tussen hakies gegee word.  
Die TV-gids beveel aan dat 'n kind saam met 'n (maat/ouer) na *Scandal* moet kyk. (1)
- 3.4 Voltooi die volgende sin deur die KORREKTE antwoord te kies.  
Liefde word in ... bespreek.  
A *The Bold and the Beautiful*  
B *Rhythm City*  
C *3rd Degree*  
D *Judge Mathis* (1)
- 3.5 Waarom is dit goed dat daar verskillende TV-kanale is? Gee TWEE redes. (2)

[6]

**TOTAAL AFDELING A: 30**

**AFDELING B: OPSOMMING****VRAAG 4: LEEF 'n GESONDE LEWE.**

- Som die WENKE oor hoe om gesond te leef, in JOU EIE SEWE VOLSINNE op.
- Skryf jou sinne puntsgewys onder mekaar neer.
- Jou opsomming moet ongeveer 60 woorde wees.
- Skryf die getal woorde onder aan die opsomming neer.

**LEE F 'n GESONDE LEWE****1. RUS**

Jy kan nie net werk nie. Slaap vir ses tot agt ure per nag. Dit gee jou liggaam genoeg kans om te rus.

**2. ENERGIE**

Eet daaglik 'n ontbyt wat baie proteïene en 'n vrug insluit vir onmiddellike energie. Mense wat nie 'n goeie ontbyt eet nie, is teen 10-uur al moeg.

**3. OEFEN**

Oorgewig is 'n groot probleem. Loop of hardloop ten minste drie kilometer per dag. Dit sal help om die vet in jou liggaam te verbrand. Dis beter om te oefen as om verslankingsprodukte te gebruik.

**4. ROOK - NEE!**

Rook is 'n slegte gewoonte en kan baie skade aanrig. As jy lank in die kamer saam met ander rokers is, kan jy 'n passiewe roker word. Die beste raad is om self nooit te begin rook nie.

**5. POSITIEF**

Dink elke dag positief oor jou werk. Dit laat jou goed voel en dit sal jou help om jou daaglikse take beter te doen. Jy mors energie deur negatief te dink.

**6. EIE TYD**

Sorg dat jy elke naweek ten minste vier ure bestee aan dinge waarvan jy hou. Dit kan dinge wees soos lees, tuinwerk of om na 'n mooi TV-program te kyk. Dit sorg vir balans in jou lewe.

**7. VOORKOMS**

Hoe jy lyk, is belangriker as wat jy dink. As jy mooi aantrek, sal dit jou dadelik goed laat voel. Moenie jou hare, vel en naels verwaarloos nie. Mooi klere aan 'n liggaam wat nie versorg is nie, help nie baie nie.

[Verwerk uit: *Rooi Rose*, April 2010]

**TOTAAL AFDELING B: 10**



**AFDELING C****VRAAG 5: WOORDSTRUKTURE**

Kyk na die prent en beantwoord die vrae.



[Uit: ISOLEZWE, 8 Februarie 2010]

- Volg die instruksies in die regterkantste kolom om die KORREKTE antwoorde in die linkerkantste kolom te gee.
- Skryf net die vraagnommer en die KORREKTE antwoord neer.
- Antwoorde op VRAAG 5.1 – 5.18 moet korrek gespel wees.

<i>Bongani se lewe is moeilik, maar hy het groot drome vir sy toekoms.</i>			
Bongani se lewe (5.1 op/in) die plaas is nie maklik nie. Sy lewe is (5.2 anders/ander) as dié van die kinders wat in die dorp woon. Hy (5.3 weet/ken) nie wat dit is om te ontspan nie.	5.1	Kies die KORREKTE voorsetsel.	(1)
	5.2	Kies die KORREKTE antwoord.	(1)
	5.3	Kies die KORREKTE antwoord.	(1)
Hy is in graad (5.4 fyf/vyf) en hy wil eendag (5.5 baie ryk) wees. Sy droom is om 'n mediese (5.6 dr.) te word.	5.4	Kies die KORREKTE spelling.	(1)
	5.5	Gee die intensiewe vorm.	(1)
	5.6	Skryf die afkorting voluit.	(1)
Al die (5.7 onderwyseresse) op skool hou van Bongani, want hy is 'n (5.8 oulik) seun. Ook sy ouma wat vir (5.9 hy/hom) sorg, is baie trots op hom.	5.7	Gee die teenoorgestelde geslag.	(1)
	5.8	Gee die KORREKTE vorm.	(1)
	5.9	Kies die KORREKTE voornaamwoord.	(1)
Hy moet (5.10 elke dag) na skool water gaan haal. Hy maak twee (5.11 waterdrom) vol en stoot dit met 'n (5.12 kruise/karretjie) huis toe. Vir 'n klein (5.13 seun) soos Bongani is die pad te ver en lank. Sommige dae word hy (5.14 moër/moeër) as ander dae.	5.10	Gee EEN WOORD.	(1)
	5.11	Gee die meervoud.	(1)
	5.12	Kies die KORREKTE woord.	(1)
	5.13	Gee die verkleiningsvorm.	(1)
	5.14	Kies die KORREKTE woord.	(1)

Alhoewel Bongani se (5.15 lewe+pad) moeilik is, is hy gelukkig. Die breë glimlag op sy gesig (5.16 verwys/bewys) dat hy tog met die lewe tevrede is.	5.15	Gee EEN WOORD.	(1)
	5.16	Kies die KORREKTE antwoord.	(1)
Bongani is 'n (5.17 trots) Suid-Afrikaner wat geleer het om skouer aan die (5.18 band/wiel) te sit.	5.17	Gee die KORREKTE vorm.	(1)
	5.18	Kies die KORREKTE woord om die idiomatiese uitdrukking te voltooi.	(1)
Dit sal hom (5.19 help/hulp) om eendag suksesvol te wees.	5.19	Kies die KORREKTE antwoord.	(1)
			<b>[19]</b>

### VRAAG 6: SINSTRUKTURE

Kyk na die spotprent en beantwoord die vrae.

In die spotprent hieronder is Mama kaMshana baie kwaad vir Oom, want sy dink dat Oom se selfoon baie elektrisiteit gebruik.



[Uit: ISOLEZWE, 8 Februarie 2010]

6.1 Skryf die sin in die verlede tyd.

Die hoë elektrisiteitsrekeninge gee mense baie probleme.  
(Die hoë elektrisiteitsrekeninge ... mense baie probleme ...)

(2)

6.2 Skryf die sin in die toekomstige tyd.

Mama kaMshana gaan na die munisipaliteit toe.  
(Môre ... Mama kaMshana na die munisipaliteit toe ...)

(2)

- 6.3 Skryf die sin in die indirekte rede.  
Mama kaMshana sê vir die buurvrou: “Ek is kwaad oor die hoë elektrisiteitsrekening.”  
(Mama kaMshana sê vir die buurvrou dat ...) (2)
- 6.4 Verbind die sinne met die woord tussen hakies.  
Die elektrisiteitsrekening is baie hoog. Daar is geen geld vir kos nie.  
(daarom) (1)
- 6.5 Vul die hoofletter en die ontbrekende skryfteken in.  
sy se die man mors haar geld. (2)
- 6.6 Skryf 'n vraag neer waarvan die onderstreepte deel die antwoord sal wees.  
Mama kaMshana kry swaar in die lewe. (2)
- 6.7 Skryf die sin in die infinitief.  
Die man moet die rekening betaal.  
(Die man behoort die rekening ... betaal). (1)
- 6.8 Skryf die sin in die lydende vorm.  
Mama kaMshana sal die elektrisiteitsrekening betaal.  
(Die elektrisiteitsrekening ... deur Mama kaMshana ... ...) (2)
- 6.9 Beantwoord die vraag in die ontkennde vorm.  
Lyk die dame vriendelik?  
(Nee, die dame lyk ... vriendelik ...) (2)
- 6.10 Skryf die sin in die teenwoordige tyd.  
Gister was die laaste dag om die rekening te betaal.  
(Vandag ...) (1)
- 6.11 Skryf die sin in die ontkennde vorm.  
Mama kaMshana beskuldig iemand vir die hoë rekening.  
(Mama kaMshana beskuldig ... vir die hoë rekening ...) (2)
- 6.12 Verander die sin in 'n stelsin.  
Sal die dame by die munisipaliteit die geld neem?  
(Die dame by die munisipaliteit ...) (1)

- 6.13 Skryf die sin korrek oor en begin soos aangedui.  
By die huis moenie elektrisiteit mors nie.  
Begin so: (Moenie ...)
- (1)
- 6.14 Skryf die sin in die direkte rede.  
Mama kaMshana sê: dat sy baie kwaad is.  
(Mama kaMshana sê: ...)
- (2)
- 6.15 Voltooi die volgende sin deur die KORREKTE antwoord te kies.  
Die uitdrukking op Mama kaMshana se gesig dui aan dat sy ...
- A kwaad is oor die hoë elektrisiteitsrekening.  
B rustig is oor die elektrisiteitsrekening wat sy moet betaal.  
C die hoë elektrisiteitsrekening sommer aanvaar.  
D geen probleem met die elektrisiteitsrekening het nie.
- (1)
- 6.16 Kies die KORREKTE uitroep wat aan die begin van die sin kan staan.  
“...! Ek kan nie meer my broer se luiheid aanvaar nie.”
- A Toe maar  
B Ag nee  
C Foeitog  
D Hoera
- (1)  
**[25]**

**VRAAG 7: REDIGERING**

Kyk na die prent en beantwoord die vrae.

In die prentjie hieronder verskyn Thembsie Matu in die Cell C-advertensie.



[Uit: BONA, Junie 2009]

- Volg die instruksies en skryf die sin korrek oor.
- Onderstreep die fout(e) wat jy reggemaak het.

7.1 Verbeter die woordordefout.

Thembsie was geskok toe Cell C het haar vir 'n oudisie ingeroep.  
(Thembsie was geskok toe Cell C ...)

(1)

7.2 Kies die KORREKTE voorsetsel uit dié wat tussen hakies gegee word.

Sy sê sy is baie bly (oor/van) die goeie nuus.

(1)

7.3 Maak die spelfout reg.

Na die advertensie het Thembsie onmiddelik beroemd geword.

(1)

7.4 Kies die KORREKTE trap van vergelyking uit dié wat tussen hakies gegee word.

In die advertensie moet sy (hardste/harder) as gewoonlik skree.

(1)

7.5 Kies die KORREKTE voornaamwoord uit dié wat tussen hakies gegee word.

Sy stuur dikwels sms'e aan (sy/haar) man.

(1)

- 7.6 Voltooi die infinitief.  
Thembsie is trots om aan die Cell C-advertensie deel ... neem. (1)
- 7.7 Kies die KORREKTE woord uit dié wat tussen hakies gegee word.  
Sy is die vrou (wat/wie) vir 'n oudisie ingeroep is. (1)
- 7.8 Kies die KORREKTE woord uit dié wat tussen hakies gegee word.  
Sy kan nie (glo/belowe) wat sy hoor nie. (1)
- 7.9 Kies die KORREKTE woord uit dié wat tussen hakies gegee word.  
Sy glimlag, want sy (erken/herken) die spreker se stem. (1)
- 7.10 Kies die KORREKTE vertaling.  
Thembsie says that you can talk for free on weekends.  
A Thembsie sê jy kan praat gratis gedurende naweke.  
B Thembsie sê dat jy gratis gedurende naweke kan praat.  
C Thembsie sê jy moet verniet gedurende naweke praat.  
D Thembsie sê praat mahala gedurende naweke. (1)
- 7.11 Kies die KORREKTE antwoord.  
Met Cell C kan 'n mens (vier en twintig/veer en twintig) uur diens kry. (1)
- [11]

### VRAAG 8: KYK EN KOMMUNIKEER

Lees die situasie en voer die opdrag uit.

8.1



SITUASIE: Mnr. Smit voel die afgelope tyd baie moeg en siek. Hy is baie BEKOMMERD oor sy gesondheid en besluit om dokter toe te gaan. Die verpleegster het hom ondersoek en hom probeer TROOS.

- 8.1.1 OPDRAG: Wat sê mnr. Smit aan die verpleegster om aan te dui dat hy BEKOMMERD is? Voltooi die sin in ongeveer 5 –10 woorde.

Mnr. Smit: Ek voel ... (1)

- 8.1.2 OPDRAG: Skryf 'n kort sinnetjie waarin die verpleegster vir mnr. Smit TROOS. Voltooi die sin in ongeveer 5 –10 woorde.

Die verpleegster: Ag, Meneer ... (1)

## 8.2



[ISOLEZWE, 8 Februarie 2010]

SITUASIE: John, Susan, Steve, Mpho en Marie voltooi hierdie jaar matriek. Hulle is BLY en gesels oor hoe DANKBAAR hulle is om mekaar as vriende te hê.

- 8.2.1 OPDRAG: Wat sê John aan sy maats om sy BLYDSKAP oor te dra? Voltooi die sin in ongeveer 5 –10 woorde.

John: Hoera, ... (1)

- 8.2.2 OPDRAG: Skryf 'n kort sinnetjie waarin Steve vertel hoe DANKBAAR hy is om sulke maats te hê. Voltooi die sin in ongeveer 5 –10 woorde.

Steve: Ouens, ... (1)

- 8.2.3 OPDRAG: Skryf 'n kort sinnetjie waarin Susan sê hoe sy haar skooljaar GENIET het. Voltooi die sin in ongeveer 5 –10 woorde.

Susan: My skooljaar ... (1)  
[5]

**TOTAAL AFDELING C: 60**

**AFDELING D: LETTERKUNDE**

Hierdie afdeling bestaan uit TWEE VRAE.

VRAAG 9: *POTYSTER SWEIS NIE* – PG du Plessis

VRAAG 10: *TOM* – Jeanne Goosen

Beantwoord EEN van die TWEE vrae.

***BLADSAK – Lucas Malan*****VRAAG 9: *POTYSTER SWEIS NIE* – PG du Plessis**

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

Die stofie interesseer hom, en ek sit en vertel hoe ek die ding weer in gebruik wil kry. Regmaak, sweis, staanmaak en gebruik.

- 9.1 Met wie het die verteller oor die stofie gepraat? (1)
- 9.2 Waar het die verteller die stofie opgetel? (1)
- 9.3 Watter werk het die verteller gedoen? (1)
- 9.4 Gee EEN REDE hoekom die verteller nie alleen wou ry nie. (1)
- 9.5 Wat wou die verteller met die stofie doen? Noem TWEE dinge. (2)
- 9.6 Waarom het die passasier gedink dat die verteller nie die stofie sou regkry nie? (1)

Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

Nee, sy pa is nie 'n sweiser nie. Sy pa is in besigheid. Maar sy pa is die soort mens wat enigiets kan regmaak ... en ja, hy sal van die toebroodjies kry wat die oom aanbied, want in die koshuis is die kos nie altyd waffers nie.

- 9.7 9.7.1 Is die volgende stelling WAAR of ONWAAR? (1)
- In die uittreksel het die seun gemaak asof hy trots was op sy pa.
- 9.7.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 9.7.1 deur DRIE OPEENVOLGENDE WOORDE uit die uittreksel hierbo aan te haal. (1)



- 9.8 Kies die KORREKTE woord uit die lysie en voltooi die sin. Skryf net die vraagnommer (9.8.1 – 9.8.4) en die KORREKTE woord neer.

stofies; braai; koshuis; bakkies; weggeloop; skool

- 9.8.1 Sy pa wou hom al uit die ... vat. (1)
- 9.8.2 Sy pa het twee ... soos die verteller s'n. (1)
- 9.8.3 Sy pa ... altyd op Saterdaggaande. (1)
- 9.8.4 Sy pa het ... (1)
- 9.9 Hoekom was die koshuiskos "nie altyd waffers nie"? (1)
- 9.10 Lees die uittreksel hieronder en beantwoord die vrae.

Die Portugees praat hom agterna. Hy kan nie aanhou om uit jammerte vir mense te sorg net omdat die pa ... .

- 9.10.1 Wie was die Portugees wat met die seun gepraat het? (1)
- 9.10.2 Waarom het hy in 'n kwaai stemtoon met die seun gepraat? (1)
- 9.10.3 Wat het die verteller by die Portugees gehoor wat die seun NIE van sy pa vertel het NIE? (1)
- 9.11 Kies die KORREKTE woord uit dié wat tussen hakies gegee is. Skryf slegs die vraagnommer (9.11.1 – 9.11.3) en die KORREKTE woord neer.
- 9.11.1 Die verteller wou die tienrandnoot vir die seun (vir die geselskap/ vir koeldrank) gee. (1)
- 9.11.2 Die verteller het teruggegaan na die kafee om (sy kleingeld/ die koerant) te gaan haal. (1)
- 9.11.3 Die seun was te (trots/ryk) om die geld te neem. (1)
- [20]**

**OF**

**VRAAG 10: TOM – Jeanne Goosen**

Lees die uittreksel en beantwoord die vrae.

“Dit was buitendien ’n hengse bargain,” vervolg hy. “Weet jy wat betaal ’n mens vandag vir ’n góéie donkie? Goed. Die karretjie is nou wel ’n bietjie ... wel, ’n bietjie ... , maar dié kan ek self regmaak.”

- 10.1 Die titel van die verhaal is Tom. Wie of wat was Tom? (1)
- 10.2 Voltooi die volgende stellings deur die KORREKTE antwoorde te kies. Skryf net die vraagnommer en die letter (A – D) neer.
- 10.2.1 Die donkie wat die broertjie gekoop het, was ...
- A ’n mooi, jong donkie.
  - B ’n halfdooie donkie.
  - C ’n sterk, gesonde donkie.
  - D ’n ou en siek donkie. (1)
- 10.2.2 Die karretjie was ...
- A mooi, sterk en stewig.
  - B sterk en van yster gemaak.
  - C ’n bietjie stukkend, maar nog sterk.
  - D besig om uitmekaar te val. (1)
- 10.3 Hoeveel het die broertjie vir die donkie en karretjie betaal? (1)
- 10.4 Voltooi die volgende sin.
- Met die woorde: “’n hengse bargain” bedoel die broertjie ... (1)
- 10.5 Skryf TWEE dinge neer wat die kinders met die geld van die donkie en karretjie moes doen. (2)

Lees die uittreksel en beantwoord die vraag.

Hy streek die donkie se kop liefderyk. “Kyk net hoe het hulle hom mishandel.” Hy wys na die ... op die dier se blaai. My broertjie sê dit asof dit my skuld is.

- 10.6 Wat was die broertjie se plan met die donkie en die karretjie? (1)
- 10.7 Wat het die broertjie gedoen sodat die spreker die donkie aanvaar het? (1)
- 10.8 Hoe kon die kinders sien dat die donkie altyd hard gewerk het? (1)

- 10.9 Kies die inligting uit KOLOM B om by die frases in KOLOM A te pas. Skryf net die vraagnommer (10.9.1 – 10.9.5) en die letter (A – E) neer.

KOLOM A		KOLOM B	
10.9.1	Die spreker voel lus om te huil.	A	Die spreker kritiseer die broertjie oor die donkie.
10.9.2	Al daardie geld!	B	Die spreker is moedeloos.
10.9.3	Hy proes skielik.	C	Die spreker voel so toe die donkie 'n bol warm mis los.
10.9.4	Die broertjie laat die spreker skuldig voel.	D	Die donkie.
10.9.5	“So 'n pes!”	E	En dis nog vroeg in die maand.

(5 x 1)

(5)

“Hier is genoeg plek vir hom om te wei,” sê my broertjie koppig. Hy beduie na die werf en die bosplantasie agter die dam teen die koppe uit. “Gaan hy dan los loop?”

- 10.10 Gee TWEE redes waarom die spreker nie wou hê dat die donkie moes los loop nie. (2)

- 10.11 10.11.1 Is die volgende stelling WAAR of ONWAAR?

Die broertjie sal 'n plan maak met die loslopery van die donkie. (1)

- 10.11.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 10.11.1 hierbo. (1)

- 10.12 Waarvoor kon die donkie en die karretjie onmiddellik gebruik word? (1)

**[20]**

**TOTAAL AFDELING D: 20**  
**GROOTTOTAAL: 120**